

КОРОСТИШІВСЬКА МІСЬКА РАДА

м. Коростишів

РОЗПОРЯДЖЕННЯ МІСЬКОГО ГОЛОВИ

10.06.2022

№ 139

Про затвердження Положення про введення режимів радіаційного захисту та рекомендації щодо поведінки населення при радіаційних аваріях

Відповідно до статті 42 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», пункту 1 частини першої, частини третьої статті 35 Кодексу цивільного захисту України, постанови Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 11 «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту», Порядку утворення, завдання та функції формувань цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09.10.2013 № 787, наказу Міністерства внутрішніх справ України від 27.11.2019 № 986 «Про затвердження Методики спостережень щодо оцінки радіаційної та хімічної обстановки», розпоряджень голови Житомирської обласної державної адміністрації: від 20.04.2021 року № 262 «Про організацію радіаційного та хімічного спостереження», від 27.10.2021 № 604 «Про внесення змін до розпорядження голови облдержадміністрації від 20.04.2021 №262», розпорядження начальника Житомирської районної військової адміністрації від 11.05.2022 №63 «Про організацію радіаційного та хімічного спостереження» з метою забезпечення радіаційного захисту населення від надзвичайних ситуацій:

1. Затвердити Положення про введення режимів радіаційного захисту та рекомендації щодо поведінки населення при радіаційних аваріях, що додається.

2. Контроль за виконанням даного розпорядження покласти на заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради згідно з розподілом обов'язків.

Міський голова

I. М. Кохан

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження міського голови

10.06.2022 № 139

ПОЛОЖЕННЯ
про введення режимів радіаційного захисту та рекомендації
щодо поведінки населення при радіаційних аваріях

1. Загальні положення

Дане Положення про введення режимів радіаційного захисту та рекомендації щодо поведінки населення при радіаційних аваріях (далі Положення) розроблене відповідно до вимог Норм радіаційної безпеки України (НРБУ-97) введених постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01.12.1997 № 62.

Основною метою є:

охорона здоров'я людини від можливої шкоди, що пов'язана з опроміненням від джерел іонізуючого випромінювання;

безпечна експлуатація джерел іонізуючого випромінювання;
охорона навколишнього середовища.

Нормами радіаційної безпеки встановлені категорії осіб, які зазнають опромінення:

Категорія А - особи, які постійно чи тимчасово працюють безпосередньо з джерелами іонізуючих випромінювань.

Категорія Б - особи, які безпосередньо не зайняті роботою з джерелами іонізуючих випромінювань, але у зв'язку з розташуванням робочих місць в приміщеннях та промислових майданчиках об'єктів з радіаційно-ядерними технологіями можуть отримувати додаткове опромінення.

Категорія В - все населення.

Ліміти ефективної дози опромінення ($\text{мЗв} \cdot \text{рік}^{-1}$):

Категорія А - 20

Категорія Б - 2

Категорія В - 1

Всі радіаційні аварії поділяються на дві групи:

аварії, які не супроводжуються радіоактивними забрудненнями виробничих приміщень, території об'єкту та навколишнього середовища;

аварії, внаслідок яких відбувається радіоактивне забруднення середовища і населення.

2. Контрзаходи в умовах радіаційної аварії чи застосування засобів ядерного враження

При виникненні комунальної радіаційної аварії мають бути одночасно здійснені заходи спрямовані на:

зведення до мінімуму кількості осіб з населенням, які зазнають аварійного опромінення;

запобігання чи зниження індивідуальних і колективних доз опромінення населення;

запобігання чи зниження рівнів радіоактивного забруднення продуктів харчування, питної води, сільськогосподарської сировини і сільгоспугідь, об'єктів довкілля, а також будівель і споруд.

3. Термінові і невідкладні контрзаходи

До термінових і невідкладних протирадіаційних захисних заходів належать:

укриття населення;

обмеження у режимі поведінки (обмеження часу перебування на відкритому повітрі);

евакуація;

фармакологічна профілактика опромінення щитовидної залози радіоактивними ізотопами йоду з допомогою препаратів стабільного йоду;

тимчасова заборона вживання окремих продуктів харчування місцевого виробництва і використання води з місцевих джерел.

заходи пилоподавлення;

часте миття доріг з твердим покриттям;

запобігання пиління узбіччя доріг автотранспорту та спеціальне обмеження для автотранспорту щодо з'їзду на узбіччя;

спеціальний режим роботи шкіл, дитячих садків, ясел (збільшення часу перебування в приміщенні);

зміна режиму роботи лікувально-оздоровчих закладів;

переведення великої рогатої худоби з пасовищного на стійлове утримання;

обмеження лісокористування, заборона полювання та рибної ловлі у місцевих водоймах;

укриття населення в будинках, захисних спорудах;

тимчасове відселення;

переселення (на постійне місце проживання);

дезактивація території.

Дози для прийняття рішення на проведення невідкладних контрзаходів

контрзахід	Відвернута доза за перші 2 тижня після аварії					
	Межі виправданості			Рівні безумовної виправданості		
	мЗв	мГр		мЗв	мГр	
	На все тіло	На щитовидну залозу	На шкіру	На все тіло	На щитовидну залозу	На шкіру
Укриття	5	50	100	50	300	500
Евакуація	50	300	500	500	1000	3000
Йодна профілактика		50			200	
Діти						
Дорослі		200			500	
Обмеження перебування на відкритому повітрі						
Діти	1	20	50	10	100	300
Дорослі	2	100	200	20	300	1000

**Прогнозна доза
для прийняття рішення про переселення**

Критерії для прийняття рішення	Нижні межі виправданості	Безумовно виправдані рівні
Доза , відвернута за період переселення, Зв	0,2	1
Доза , відвернута за перші 12 місяців після аварії, Зв	0,05	0,5
Щільність радіоактивного забруднення територій довго живучими радіонуклідами, кБк-м ²¹³ Cs	400	4000
Сг	80	400
Потужність дози гамма-випроміненні в повітрі на відкритій радіоактивно забрудненій місцевості. нГр-сек. ⁻¹ мононуклідне забруднення ¹³ Cs	0,3	3
Забруднення свіжою осколочною сумішшю (на 150 день після аварійних випадків)	5	50

**Прогнозна доза
для прийняття рішення про тимчасове відселення**

Критерії для прийняття рішення	Найнижчі межі виправданості	Безумовно виправдані рівні
Сумарна відвернута доза за період тимчасового відселення, Зв	0,1	1
Середньомісячна доза на протязі періоду тимчасового відселення, мЗв/місяць	5	30
Потужність дози гамма-випромінювання в повітрі на відкритій радіоактивно забрудненій місцевості, нГр ·сек ⁻¹	3	30

Величини та одиниці, що використовуються:

Грей (Гр) - одиниця поглиненої дози іонізуючого випромінювання, позасистемна одиниця - рад, 1Гр = 100 рад.

Зіверт (Зв) - одиниця еквівалентної та ефективної дози. Позасистемна одиниця - бер. 1Зв = 100 бер.

4. Режими захисту населення

Режим 1

Відвернута розрахункова доза за перші 2 тижня - 0,2 Бер (2 мЗв) для дорослих - 0,2Бер (2 мЗв), дітей - 0,1 Бер (1 мЗв).

На щитовидну залозу: дорослим – 10 Бер (100 мЗв), дітям - 2Бер (20 мЗв).
 $R_{\gamma} > 0,6$ мР/год.

Обмежене перебування на відкритому повітрі

Герметизація житлових приміщень, учбових закладів лікарень інших приміщень перебування людей, підготовка захисних споруд до укриття людей.

Підготовка та застосування всіх засобів захисту органів дихання (респіраторів, протигазів, марлевих пов'язок).

Режим 2

Відвернута розрахункова доза на все тіло - 0,5 Бер (5 мЗв), на щитовидну залозу 5 Бер (50 мЗв), $R_{\gamma} \geq 1,5$ м Р/год.

Виконання заходів режиму 1. Крім того:

Проведення йодної профілактики всьому населенню: дорослим-0,125 гр., дітям старше 2-х років - 0,064 гр.

Радіологічний контроль питної води і молока.

Герметизація колодязів в населених пунктах.

Переведення худоби та птиці на стійловий режим утримання у закритих приміщеннях.

Упакування продуктів харчування, документів у поліетиленові мішки (пакети).

Обов'язкове застосування засобів Індивідуального захисту органів дихання на відкритому повітрі.

Проведення радіологічної розвідки.

Режим 3

Відвернута розрахункова доза - 5 Бер (50мЗв) на щитовидну залозу 30 Бер (300мЗв), $R_y > 15$ мР/год.

Виконання заходів режиму 2. Крім того:

Пересування населення в населених пунктах тільки у закритих та захищених від радіоактивного забруднення транспортних засобах.

Евакуація населення в безпечні місця, визначені радіологічною розвідкою.

Організація роботи штабів ЦЗ в населених пунктах по ліквідації наслідків аварії.

Організація заходів по пилоподавленню територій населених пунктів, періодичному поливу дорожнього полотна з твердим покриттям і обочини.

Організація тимчасових санітарних шлюзів па вході у житлові та інші приміщення.

Обмеження у застосуванні до харчування продуктів місцевого виробництва.

Режим 4

Відвернута розрахункова доза на все тіло - 50 Бер(500мЗв), на щитовидну залозу 200 Бер(2000мЗв), $R_y \geq 149$ мР/год.

Виконання заходів режиму 3. Крім того:

Заборона водопровідним підприємствам використання води з відкритих джерел.

Термінова евакуація всього населення з мінімальною кількістю необхідних речей, продуктів харчування і документів.

Штаби ЦЗ по ліквідації наслідків аварій займають безпечні місця, захисні пункти управління і розгортають діяльність аварійних бригад.

Персонал аварійних бригад виконують роботи тільки в засобах захисту, проводиться доз контроль особового складу.

Організація постів радіаційного контролю і індивідуального дозиметричного контролю.

Розгортання пунктів санітарної обробки людей, знезараження одягу, видачі засобів індивідуального захисту органів дихання, пунктів дегазації транспортних засобів.

Встановлення знаків заборони в'їзду транспортних засобів на обочинах доріг.

Заборона полювання і вилову риби в місцевих водоймах до спеціального дозволу.

Обов'язкове застосування засобів індивідуального дозиметричного контролю всіма учасниками ліквідації наслідків аварії.

Організація харчування аварійних бригад продуктами з незабруднених територій.

Розробка довгострокової програми і контрмір по переселенню і тимчасовому відселенню населення і ліквідації наслідків аварії у відповідності з вимогами НРБУ - 97.

Міський голова

І. М. Кохан